

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Проект!

ЗАПОВЕД

№/.....2021 г.

На основание чл. 16, ал. 4, във връзка с чл. 16, ал. 1, т. 4 и т. 5, чл. 6, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие и Решение на Министерския съвет № 122 от 02.03.2007 г. (ДВ, бр. 21 от 2007 г.), изменено с решения на Министерския съвет № 52 от 05.02.2008 г. (ДВ, бр. 14 от 2008 г.) и № 615 от 02.09.2020 г. (ДВ, бр. 79 от 2020 г.), предвид Решение на Комисията 2009/93/ЕО от 12 декември 2008 г. за приемане съгласно Директива 92/43/ЕИО на Съвета на втори актуализиран списък на териториите от значение за Общността в Континенталния биогеографски регион (нотифицирано под номер С (2008) 8039) и предвид наличието на нови данни, отразени в актуалния стандартен формуляр с данни и оценки на защитена зона BG0000113 „Витоша“,

ИЗМЕНЯМ И ДОПЪЛВАМ:

Заповед № РД-763/28.10.2008 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 99 от 2008 г.) за обявяване на защитена зона BG0000113 „Витоша“, както следва:

1. В т. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1.1. В основния текст думите „следните видове птици“ се заличават;

1.2. В началото на т. 2.1 се добавя „следните видове птици“, след думите „(*Falco peregrinus*)“, се добавя „Ловен сокол (*Falco cherrug*)“;

1.3. В началото на т. 2.2 се добавя „следните видове птици“;

1.4. Създават се т. 2.3 и 2.4:

„2.3. следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие:

- 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydrocharition*;

- 3160 Естествени дистрофни езера;

- 4060 Алпийски и бореални ерикоидни съобщества;

- 4070 * Храстови съобщества с *Pinus mugo*;

- 4080 Субарктични храсталаци от *Salix spp.*;

- 5130 Съобщества на *Juniperus communis* върху варовик;

- 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*;

- 6150 Силикатни алпийски и бореални тревни съобщества;

- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco Brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи);

- 6230 * Богати на видове картълкови съобщества върху силикатен терен в планините;

- 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества;

- 62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества;

- 6410 Ливади с *Molinia* на карбонатни, торфени или глинести почви (*Molinion caeruleae*);

- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс;
- 6510 Низинни сенокосни ливади;
- 6520 Планински сенокосни ливади;
- 7140 Преходни блата и плаващи подвижни торфища;
- 8110 Силикатни сипеи от планинския до снежния пояс;
- 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове;
- 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion* или *Sedo albi-Veronicion dillenii*;
- 8310 Неблагоустроени пещери;
- 9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*;
- 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*;
- 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero-Fagion*);
- 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio-Carpinetum*;
- 9180 * Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове;
- 91D0 * Мочурни гори;
- 91E0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion, Alnion incanae, Salicion albae*);
- 91H0 * Панонски гори с *Quercus pubescens*;
- 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
- 9410 Ацидофилни гори от *Picea* в планинския до алпийския пояс (*Vaccinio-Piceetea*);

2.4. местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от Закона за биологичното разнообразие:

2.4.1. *бозайници* – *Кафява мечка (*Ursus arctos*), *Европейски вълк (*Canis lupus*), Видра (*Lutra lutra*), Дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*);

2.4.2. *земноводни и влечуги* – Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*);

2.4.3. *риби* – Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus cyclolepis*), Балкански щипок (*Sabanejewia aurata*);

2.4.4. *безгръбначни* – *Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*), Офиогомфус (Зелено речно водно конче) (*Ophiogomphus cecilia*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Буков сечко (*Morimus funereus*), *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), Еуфидриас (*Euphydryas aurinia*), *Четириточкова мечка пеперуда (*Euplagia (Callimorpha) quadripunctaria*), Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), Полиоматус (*Polyommatus eroides*), Торбогнездница (*Eriogaster catax*), Лицена (Голяма огневка) (*Lycaena dispar*), Макулинеа (*Phengaris (Maculinea) nausithous*);

2.4.5. *растения* – *Карпатска тоция (Tozzia carpathica), Vuxbaumia viridis.*

2. В т. 3 се правят следните изменения и допълнения:

2.1. Точки 3.1 и 3.2 се изменят така:

„3.1. опазване и поддържане на местообитанията на посочените в т. 2.1 и т. 2.2 видове птици, техните популации и разпространение в границите на зоната, за постигане и поддържане на благоприятното им състояние;

3.2. опазване и поддържане на типовете природни местообитания, посочени в т. 2.3, местообитанията на посочените в т. 2.4 видове, техните популации и разпространение в границите на зоната, за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние в Континенталния биогеографски регион.“;

2.2. Създават се т. 3.3 - 3.8:

„3.3. подобряване на състоянието на местообитанията на видовете птици Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Планински кеклик (*Alectoris graeca*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*) и Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*);

3.4. увеличаване на приноса на защитената зона по отношение на площта на природни местообитания с кодове 6210 (* важни местообитания на орхидеи) и 8230;

3.5. подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 4070*, 6110*, 6210 (* важни местообитания на орхидеи), 6230*, 6510, 6520, 9110, 9130, 9150, 9170, 9180*, 91D0*, 91H0*, 91M0 и 9410;

3.6. подобряване на местообитанията на видовете *Кафява мечка (*Ursus arctos*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), Карпатска тоция (*Tozzia carpathica*), *Vuxbaumia viridis*;

3.7. при необходимост подобряване на състоянието или възстановяване на типове природни местообитания, посочени в т. 2.3, местообитания на посочени в т. 2 видове и техни популации;

3.8. поддържане на свързаността на местообитанията на приоритетните за опазване видове *Кафява мечка (*Ursus arctos*) и *Европейски вълк (*Canis lupus*).“

3. Създават се т. 3а и 3б:

„3а. Целите на защитената зона по т. 3 са определени съобразно важността на защитената зона за постигане и поддържане на благоприятното природозащитно състояние на типовете природни местообитания и видовете по т. 2 в Континенталния биогеографски регион, както и за свързаността и целостта на мрежата от защитени зони в страната, като част от Европейската екологична мрежа Натура 2000. Те определят и приоритетите при планиране и прилагане на мерки в защитената зона.

3б. Приоритетни за опазване в защитената зона са типовете природни местообитания и видовете по т. 2, означени със знак (*) в приложения № 1 и № 2 от ЗБР, типът природно местообитание с код 4080, видът Макулинеа (*Phengaris (Maculinea) nausithous*), както и типовете природни местообитания и видовете, за които са определени цели за подобряване в т. 3.“

4. Създава се т. 4а:

„4а. Стандартният формуляр с данни и оценки за защитената зона, както и картен материал с границите ѝ са налични и се съхраняват в Министерството на околната среда и водите, РИОСВ – София и на интернет страницата на Информационната система за защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000.“

5. В т. 5 се правят следните изменения и допълнения:

5.1. Точки 5.1 и 5.2 се изменят така:

„5.1. промяна на начина на трайно ползване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на ливади, пасища и мери, при ползването на земеделските земи като такива;

5.2. употреба на минерални торове в ливади, пасища, мери, изоставени орни земи и горски територии, както и на продукти за растителна защита и биоциди от професионална категория на употреба в тези територии, освен при каламитет, епифитотия, епизоотия или епидемия;“

5.2. Създават се т. 5.5 - 5.15:

„5.5. провеждане на състезания с моторни превозни средства извън съществуващите пътища;

5.6. движение на мотоциклети, ATV, UTV и бџгита извън съществуващите пътища в неурбанизираните територии. Забраната не се прилага за определени на основание на нормативен акт трасета за движение на изброените моторни превозни средства, както и при бедствия, извънредни ситуации и за провеждане на противопожарни, аварийни, контролни и спасителни дейности;

5.7. премахване на характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове), при ползването на земеделските земи като такива, освен в случаите на премахване на инвазивни чужди видове дървета и храсти;

5.8. употреба на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества, хранителни субстрати и продукти за растителна защита, които не отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията;

5.9. използване на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи, без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието, храните и горите и когато концентрацията на тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители в утайките превишава фоновите концентрации съгласно приложение № 1 от Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71 от 2008 г.);

5.10. използване на води за напояване, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми;

5.11. палене на огън, благоустрояване, електрифициране, извършване на стопанска и спортна дейност в неблагоприятните пещери и на входовете им, както и чупене, повреждане, събиране или преместване на скални и пещерни образувания, преграждане на входовете или на отделни техни галерии по начин, възпрепятстващ преминаването на видовете прилепи, предмет на опазване по т. 2.4.1;

5.12. провеждане на спелеоложки проучвания през размножителния период на прилепите – 1 март до 30 юни.

5.13. добив на дървесина и биомаса в горите във фаза на старост освен в случаи на увреждане на повече от 50% от площта на съответната гора във фаза на старост вследствие на природни бедствия и каламитети. В горите във фаза на старост, през които преминават съществуващи горски пътища и други инфраструктурни обекти, при доказана необходимост се допуска сеч на единични сухи, повредени, застрашаващи или пречещи на безопасното движение на хора и пътни превозни средства или на нормалното функциониране на инфраструктурните обекти дървета;

5.14. паша на домашни животни в горските територии, които са обособени за гори във фаза на старост;

5.15. промени в хидрологичния режим чрез отводняване, коригиране, преграждане с диги в границите на водозависимите природни местообитания, освен в случаи на опасност от наводнения, които могат да доведат до риск за живота и здравето на хората или настъпване на материални щети, при бедствия и аварии или за подобряване на състоянието на природните местообитания и местообитанията на видовете по т. 2.“

6. Създават се т. 5а.-5г:

„5а. Горските типове природни местообитания по т. 2.3 се стопанисват, в съответствие с разпоредбите на Глава четвърта от Наредба № 8 от 05.08.2011 г. за сечите в горите (обн. ДВ, бр. 64 от 2011 г. изм. и доп.) и за тях е задължително прилагането на „Система от режими и мерки за стопанисване на горските типове местообитания от приложение № 1 от Закона за биологичното разнообразие“, утвърдена от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

5б. Мерки за постигане целите на опазване на защитената зона са определени или могат да се определят също в:

5б.1. решения, издавани по реда на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие;

5б.2. горскостопанските и ловностопанските планове и програми;

5б.3. планове за управление на речните басейни в Западнобеломорски и Дунавски район за басейново управление на водите;

- 5б.4. националният план за действие за енергията от възобновяеми източници;
- 5б.5. планове за действие за видове и планове за управление на защитени територии;
- 5б.6. други планове, програмни и стратегически документи.

5в. В границите на защитената зона се препоръчва:

5в.1. поддържане на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, като ливада, пасище или мера;

5в.2. промяна на начина на трайно ползване на обработваеми земи, които не са включени в сеитбооборот пет или повече години, в „ливада“, „пасище“ или „мера“;

5в.3. изпълнение на мерки за поддържане и опазване на съществуващите постоянни пасища, мери, ливади и местообитанията по т. 2.3 от разпространението на нежелана растителност - рудерални и инвазивни чужди видове, съгласно списъка с инвазивни чужди видове, които засягат Съюза (създаден и актуализиран с регламенти за изпълнение на Комисията в съответствие с Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета) и публикуван на интернет страницата на МОСВ;

5в.4. възстановяване и поддържане на затревени площи, като такива с висока природна стойност чрез:

- косене ръчно или с косачки за бавно косене, от центъра към периферията или от единия край на площта към другия с ниска скорост, като окосената трева се изсушава и събира на купове или се изнася от парцела;

- паша, като се поддържа гъстота на животинските единици на цялата пасищна площ на стопанството, на която се извършва пашата, от 0,3 до 1,5 ЖЕ/ха;

5в.5. провеждане на противопожарни дейности с цел намаляване на риска от пожари;

5в.6. запазване и където е уместно възстановяване на типово специфичните хидроморфологични условия в местообитанията на вида *Карпатска тоция (Tozzia carpathica)*;

5в.7. прилагане на разновъзрастни лесовъдски системи в природно местообитание с код 91M0 за превръщане на издънковите насаждения в семенни;

5в.8. намаляване на въздействието от селското стопанство (преизпасване) върху природно местообитание с код 91H0 *;

5в.9. насърчаване на устойчивото управление на горите, чрез запазване на биотопните дървета и на достатъчно количество мъртва дървесина в горските екосистеми, избягване на залесяването с неместни дървесни видове и произходи и съобразяване на интензивността на дърводобива с растежния потенциал на дървостойките и предназначението на горите, ограничаване на изсичането/подмяната на горскодървесната растителност и употребата на биоциди, хормони и препарати за растителна защита;

5в.10. поддържане на поне 10% от общата площ на горските типове природни местообитания по т. 2.3 в защитената зона като гори във фаза на старост;

5в.11. подобряване на естествената хранителна база за мечката, в т.ч. засаждане на овощни дръвчета и плодни храсти, кестени, дъбове в отдалечени от урбанизираните територии райони.

5г. Режим на дейности, подлежащи на съгласуване/одобрение: планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитените зони и които поотделно или във взаимодействие с други планове, програми, проекти или инвестиционни предложения могат да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони, се подлагат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на съответната защитена зона, съгласно чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие и Наредбата по чл. 31а от същия закон.“.

Промените, произтичащи от настоящата заповед, да се отразят в регистрите на защитените зони, водени в МОСВ и РИОСВ - София, съгласно чл. 18 от Закона за

биологичното разнообразие.

Настоящата заповед е неразделна част от Заповед № РД-763/28.10.2008 г. на министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 99 от 2008 г.) за обявяване на защитена зона BG0000113 „Витоша“, която в останалата си част остава непроменена.

Заповедта влиза в сила от обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

На основание чл. 16, ал. 3 във връзка с чл. 12, ал. 7 от Закона за биологичното разнообразие заповедта е окончателна и не подлежи на обжалване.

ЕМИЛ ДИМИТРОВ: ХХХ

Министър на околната среда и водите